# Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta ”Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi (EU) N:o …/… Egeanmeren pienten saarten hyväksi toteutettavista maatalousalan erityistoimenpiteistä”

*KOM(2010) 767 lopullinen – 2010/0370 COD*

(2011/C 132/15)

Ainoa esittelijä: **Christos POLYZOGOPOULOS**

Euroopan unionin neuvosto ja Euroopan parlamentti päättivät 18. ja 20. tammikuuta 2011 Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 43 artiklan nojalla pyytää Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon aiheesta

*Ehdotus – Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o …/… Egeanmeren pienten saarten hyväksi toteutettavista maatalousalan erityistoimenpiteistä*

KOM(2010) 767 lopullinen – 2010/0370 COD.

Asian valmistelusta vastannut ”maatalous, maaseudun kehittäminen, ympäristö” -erityisjaosto antoi lausuntonsa 28. helmikuuta 2011.

Euroopan talous- ja sosiaalikomitea hyväksyi 15.–16. maaliskuuta 2011 pitämässään 470. täysistunnossa (maaliskuun 15. päivän kokouksessa) seuraavan lausunnon. Äänestyksessä annettiin 174 ääntä puolesta ja 6 vastaan 17:n pidättyessä äänestämästä.

## *Päätelmät ja suositukset*

### 1. **Päätelmät**

ETSK kannattaa edeltävän asetuksen (EY) N:o 1405/2006 uudelleenlaatimiseksi ehdotettua asetusta seuraavista syistä:

1.1 Edeltävään asetukseen on tehty useita tarkistuksia osaksi siksi, että yhteisön lainsäädäntö on muuttunut, ja osaksi Lissabonin sopimuksen edellyttämän harmonisoinnin vuoksi. Sen vuoksi myös säädöstekstin rakenne on muotoiltava uudestaan, jotta tukiohjelman keskeinen rooli otettaisiin paremmin huomioon uudessa asetustekstissä ja jotta siinä korostettaisiin

a) erityistä hankintajärjestelmää ja

b) paikallistuotantoa edistäviä erityistoimenpiteitä.

1.2 Uudessa asetustekstissä mainitaan selvästi keskeiset osatekijät tiettyjä Egeanmeren pienten saarten paikallisesti tärkeitä maataloustuotteita koskevassa erityisjärjestelmässä. Järjestelmällä pyritään lieventämään tehokkaasti vaikeuksia, jotka johtuvat saarten eristyneisyydestä, syrjäisyydestä, saaristoluonteesta, viljelyalan vähäisyydestä, vuorisuudesta ja ilmastosta sekä niiden riippuvuudesta muutamista harvoista tuotteista.

1.3 Uuden asetuksen 2 artiklassa korostetaan toimenpiteitä, joilla edistetään seuraavia kahta tavoitetta: ensinnäkin varmistetaan ihmisravinnoksi tai jalostukseen ja maatalouden tuotantopanoksina käytettävien välttämättömien tuotteiden hankinta Egeanmeren pienillä saarilla vähentämällä syrjäisyydestä, saaristoluonteesta ja viljelyalan vähäisyydestä aiheutuvia lisäkustannuksia ja toiseksi säilytetään ja kehitetään pienten saarten maataloustoimintaa, mukaan luettuina paikallisten tuotteiden tuotanto, jalostus ja kaupan pitäminen.

1.4 Pyrkimyksenä on varmistaa, että Kreikka soveltaa Egeanmeren pienten saarten järjestelmää yhdenmukaisesti muihin vastaavanlaisiin järjestelmiin verrattuna, jotta vältetään kilpailun vääristyminen ja toimijoiden välinen syrjintä.

1.5 Moitteeton varainhoito varmistetaan siten, että Kreikan on esitettävä ohjelmassaan luettelo paikallisesti tuotetuille tuotteille maksettavista suorista tuista, siten että osoitetaan erityisesti, miten kyseisten toimenpiteiden tukimäärä määritellään.

1.6 Erityisen hankintajärjestelmän rahoitusta koskevaa enimmäismäärää korotetaan 20 prosenttia.

1.7 Komissiolle annetaan täytäntöönpanovalta, kun kyseessä ovat yhdenmukaiset täytäntöönpanoedellytykset, jotka koskevat todistusjärjestelmän täytäntöönpanoa ja hankintajärjestelmään liittyviä toimijoiden sitoumuksia, sekä yleinen valvontakehys, jota Kreikan on sovellettava.

1.8 Komissio voi lisäksi vahvistaa delegoidulla säädöksellä edellytykset, joilla toimijat kirjataan todistusrekisteriin, ja määrätä vakuuden todistusten myöntämiseksi (11 artiklan 2 kohta). Se voi myös hyväksyä toimenpiteitä, jotka koskevat ohjelman muutosten hyväksymismenettelyn vahvistamista.

***Perustelu***

2. **Johdanto**

2.1 Yhteisen maatalouspolitiikan suoria tukijärjestelmiä koskevat yhteiset säännöt perustuvat muun muassa asetuksen (EY) N:o 1782/2003 mukaan toimenpiteiden tavoitteisiin sekä periaatteisiin, jotka koskevat ohjelmatyötä sekä yhteensopivuutta ja johdonmukaisuutta unionin muiden politiikkojen kanssa.

2.2 Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 291 artiklan 2 kohdan perusteella komissio täytäntöönpanovaltaa käyttävänä elimenä antaa tarvittavat asetukset sen varmistamiseksi, että Kreikka soveltaa Egeanmeren pienten saarten järjestelmää yhdenmukaisesti muihin vastaavanlaisiin järjestelmiin verrattuna, ja jotta vältetään kilpailun vääristyminen ja toimijoiden välinen syrjintä.

2.3 Komissio varmistaa yhdenmukaiset täytäntöönpanoedellytykset, jotka koskevat todistusjärjestelmän täytäntöönpanoa ja erityiseen hankintajärjestelmään liittyviä toimijoiden sitoumuksia (11 artiklan 3 kohta).

2.4 Komissio vahvistaa ohjelman yhdenmukaiset täytäntöönpanoedellytykset (6 artiklan 2 kohta, 15 artiklan 3 kohta ja 18 artiklan 3 kohta) sekä yleisen valvontakehyksen, jota Kreikan on sovellettava (7 artikla, 12 artiklan 2 kohta ja 14 artiklan 1 kohta).

2.5 ETSK katsoo, että käsiteltävänä olevan asetuksen sisällön rikastamiseksi sekä integroidun politiikan luomiseksi täynnä pieniä saaria olevaa Egeanmeren aluetta varten on hyödynnettävä tämän lausunnon tekstijaksoissa 4, 5, 6 ja 7 esitettäviä ajatuksia, näkökantoja ja ehdotuksia.

3. **Komission ehdotuksen pääsisältö**

3.1 Uudella asetuksella kumotaan ja korvataan uudella tekstillä edeltävä asetus (EY) N:o 1405/2006, koska siihen on tehty lukuisia tarkistuksia ja jotta se voidaan sovittaa yhteen Lissabonin sopimuksen kanssa.

3.2 Egeanmeren pieniä saaria koskevan tukiohjelman sisältö (5 artiklan 2 kohta) selvennetään toissijaisuusperiaatetta soveltaen ja sen mukaisesti. Kreikan on laadittava kyseinen ohjelma ja toimitettava se komissiolle hyväksyttäväksi. Saman periaatteen mukaisesti Kreikan nimeämät viranomaiset voivat joustavasti ehdottaa ohjelmaan muutoksia (II luku, 3 ja 6 artikla) soveltamistarpeiden mukaisesti.

3.3 Otetaan käyttöön erityinen hankintajärjestelmä, joka koskee ihmisravinnoksi, muiden tuotteiden valmistukseen tai maatalouden tuotantopanoksina käytettäviä, Egeanmeren pienillä saarilla välttämättömiä unionin maataloustuotteita (3 artikla). Kreikan on lisäksi laadittava hankintatase selvittääkseen saarten hankintatarpeet.

3.4 Kutakin maataloustuotetta tuetaan pienillä saarilla siten, että otetaan huomioon tuotteiden kaupan pitämisestä aiheutuvat lisäkustannukset laskettuina niistä Manner-Kreikan satamista, joista hankintatoimitukset tehdään, sekä saaristoluonteesta ja viljelyalan vähäisyydestä aiheutuvat mahdolliset lisäkustannukset.

3.5 Maantieteellinen erityisasema, tuotteiden korkeammat kuljetuskustannukset sekä eristyneisyydestä johtuvat lisärasitukset aiheuttavat haittoja, joita voidaan vähentää alentamalla mainittujen tuotteiden hintoja. Näin ollen on aiheellista ottaa käyttöön erityinen hankintajärjestelmä. Kaikenlaisen keinottelun välttämiseksi hankintajärjestelmään voidaan ottaa ainoastaan laadukkaita ja myyntikelpoisia tuotteita.

3.6 Jotta säilytettäisiin unionin tuotteiden kilpailukyky, unionin tuotteiden tarjontaan Egeanmeren pienillä saarilla olisi myönnettävä tukea siten, että otetaan huomioon myös korkeammat kuljetuskustannukset.

3.7 Niissä tapauksissa, joissa erityisen hankintajärjestelmän soveltamisesta syntyy taloudellista etua, kielletään kyseisten tuotteiden lähettäminen tai vienti. Tästä huolimatta kaupankäynti myös ulkoisilla markkinoilla on mahdollista sillä edellytyksellä, että syntynyt taloudellinen etu palautetaan. Tässä yhteydessä tehdään myös tuotteita koskevia hallinnollisia tarkastuksia (14 artikla).

3.8 Tuen myöntämisen edellytykseksi asetetaan, että yritykset esitettävät todistuksen siitä, että ne on kirjattu asianomaiseen rekisteriin.

3.9 Jalostettujen tuotteiden kauppaa Egeanmeren pienten saarten välillä edistetään, samoin kuin niiden vientiä muualle Euroopan unioniin ja EU:n ulkopuolisiin maihin.

3.10 Paikallistuotantoa kannustetaan tukiohjelmalla, joka on vahvistettu ensimmäisen kerran asetuksella (EY) N:o 1405/2006. Kyseinen asetus on edistänyt useiden tuotteiden tuotantoa, kaupan pitämistä tai jalostusta, koska siinä säädetyt toimenpiteet ovat osoittautuneet tehokkaaksi tavaksi tukea maataloustoimintaa.

3.11 Tukiohjelmaan sisältyy toimenpiteitä, joilla rahoitetaan tutkimuksia, esittelyhankkeita, koulutusta ja teknistä apua (15 artikla).

3.12 Laadukkaiden maataloustuotteiden tuotantoa ja kauppaa kannustetaan.

3.13 Lisäksi määritetään komission valtuudet hyväksyä delegoituja säädöksiä, jotka sen on annettava tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

4. **Suositukset**

ETSK:n mielestä on korostettava erityisesti seuraavia toimenpiteitä ja hyväksyttävä ne:

4.1 Maataloustuotteet on yhdistettävä asianmukaisten kehityspuitteiden luomiseen saarille suuntautuvaa matkailua varten. Niiden on erityisesti kyettävä houkuttelemaan EU:n ja kansainvälisellä tasolla kuluttajia, jotka arvostavat Välimeren maiden ruokavalion erityispiirteitä ja paikallisia luomutuotteita.

4.2 Samalla on ryhdyttävä tarpeellisiin toimenpiteisiin sen varmistamiseksi, että perinteisiä maataloustuotteita hyödynnetään nykyistä tehokkaammin ottaen huomioon niiden lisääntyvä kysyntä myös muilla talouden aloilla muun muassa niiden terapeuttisten ominaisuuksien vuoksi (Khios-saaren mastiksi, oliiviöljy, hunaja, eri yrtit yms.). Tällaisia aloja ovat erityisesti lääketeollisuus, kosmetiikka-ala ja homeopatia.

4.3 Saarten paikallisväestölle olisi annettava tietoa tuotettavien tuotteiden ravitsemuksellisesta ja taloudellisesta arvosta. ETSK ehdottaa, että strategisesti sijaitsevaan saareen perustetaan alueidenvälinen koulu, joka perustuu opiskelijoille sekä maaseutumatkailualan ja maataloustuotannon työntekijöille tarkoitetun Erasmus-ohjelman kaltaiseen ideaan.

4.4 On suunniteltava toimenpiteitä koulutusohjelmien luomiseksi, jotta kansalliset ja kansainväliset korkeakoulut saataisiin osallistumaan koulutusohjelmiin, joiden tarkoituksen on tehdä tutkimuksia ja tieteellisiä selvityksiä saarilla tuotettavien tuotteiden taloudellisen arvon osoittamiseksi ja niiden hyödyntämiseksi.

4.5 Saarilla ja erityisesti niiden vaikeapääsyisillä alueilla asuviin, vaikeassa asemassa oleviin väestöryhmiin olisi sovellettava tarkoin harkittua lähestymistapaa saarten väestön säilyttämiseksi ja taloudellisten kannusteiden tarjoamiseksi erityisesti nuorille. Tätä tarkoitusta varten olisi perustettava syrjäisten alueiden taloudellisen toiminnan kehittämiseen tähtääviä tukiohjelmia, joihin ei liity ylijäämän palautusta ja joissa painotetaan saarten taloudellisten mahdollisuuksien hyödyntämistä kiinnittäen erityishuomiota niiden ainutlaatuisiin maantieteellisiin ja geologisiin erityispiirteisiin.

4.6 On korostettava maataloustuotteiden laadun parantamista ja samalla pienennettävä niiden tuotantokustannuksia.

4.7 On asetettava erityiskriteereitä, joissa otetaan huomioon maaston pinnanmuodostukseen ja geologiseen rakenteeseen liittyvät erityispiirteet.

5. **Yleistä**

ETSK panee merkille maatalouden kehitykseen Egeanmeren saarilla ratkaisevasti vaikuttavat erityistekijät ja katsoo, että käsiteltävänä olevassa asetuksessa olisi hyödyllistä ottaa huomioon myös seuraavat asiat:

5.1 Veden, energian ja raaka-aineiden kaltaisten perusresurssien rajallisuuden vuoksi niiden käyttöä on hallinnoitava järkevästi Egeanmeren saarilla. Erityisesti kesäkuukausina, jolloin myös matkailijoiden ja kesäasukkaiden määrät ovat suurimmillaan, muun muassa veden ja energian saatavuus aiheuttaa saarialuilla ongelmia. Edellä mainittuihin ongelmiin onkin kiinnitettävä huomiota ja pyrittävä löytämään niihin ratkaisu, siten että varmistetaan parempi resurssienhallinta sekä luonnonympäristön tasapaino. Tämän tavoitteen edistämiseksi asetuksessa voitaisiin säätää tukitoimista, joilla pyritään vastaamaan näihin merkittäviin erityisongelmiin.

5.2 **Muutokset saarten maankäytössä:** maatalousmaan määrä saarilla vähenee tasaisesti sen käyttötarkoituksen muuttuessa rakennustoiminnan seurauksena mutta myös siksi, että maataloustoiminnan loppuessa käytöstä poistettu maa muuttuu tuottamattomaksi ja tyhjäksi joutomaaksi (puhutaan pysyvästä ”kesannoinnista”). Tämä vuoksi maankäyttöä olisi parannettava maataloustuotannon tukiohjelmilla. Asetus voi luoda tarvittavat tukikehykset.

5.3 Maatilojen määrän väheneminen ja maataloustuotannon lopettaminen sekä kuolleen biomassan (kuolleiden oksien ja ruohojen) keräytyminen hoitamatta jätettyihin metsiin ja oliivitarhoihin lisää myös metsäpalojen syttymistä, ja metsäpalot estävät maan hyötykäytön pitkäksi aikaa.

5.4 Lisäksi on palautettava tasapaino matkailun kehittämiseen käytettävän maan ja maatalousmaan välillä. Näiden kahden alan on täydennettävä toisiaan.

5.5 On kiinnitettävä erityishuomiota alkutuotantoon, jossa on menetetty erittäin runsaasti työpaikkoja samaan aikaan kun palvelualan työpaikkojen määrä on lisääntynyt.

6. **Erityistä**

6.1 Asetuksen soveltamisen piiriin on otettava myös Kreeta ja Evia.

6.2 On toteutettava vuoden kestäviä aloitteita maataloustuotteiden tuotannon, kaupan pitämisen ja edistämisen tehostamiseksi. Kyseisillä toimenpiteillä pyritään erityisesti lisäämään tuotantoa mutta samalla myös parantamaan laatua.

6.3 On suunniteltava pinta-alatuen käyttöönottoa maaseudun elpymisen tukemiseksi – varoja myönnettäisiin perinteisten oliivi- ja sitrushedelmätarhojen säilyttämiseen Egeanmeren pienillä saarilla.

6.4 On tuettava nykyistä enemmän taloudellisesti sellaisia tuotteita kuin käyttö- ja siemenperuna, Tinoksen latva-artisokka, Skopeloksen luumu, Santorinin kirsikkatomaatti, sitrushedelmät, *Lathyrus*-sukuun kuuluvat syötävät nätkelmälajit (härkäpavut), pavut, Lemnoksen ohra, perinteisesti tuotetut juustot (esim. **Naksoksen** *graviera* ja **Limnoksen** *kalathaki* [suojattu alkuperänimitys]), sitruunalikööri, rakista ja hunajasta valmistettu **Amorgoksen** *rakomelo*, **Sifnoksen** ja **Lesvoksen** mantelikakut sekä Kallonin sardiinit.

Hunaja ja oliiviöljy ovat kärkituotteita, jotka ilmentävät pienten saarten identiteettiä ja maataloustuotannon laatua.

6.5 On kiinnitettävä erityishuomiota perinteiseen mastiksipuun viljelyyn Khioksella sekä viininviljelyyn, joka antaa mahdollisuuden tuottaa maantieteellisellä alkuperämerkinnällä suojattuja viinejä Egeanmeren pienten saarten perinteisillä viljelyalueilla.

6.5.1 Myös vuokramaille on annettava taloudellista tukea.

6.5.2 Maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden alkuperänimitysten ja maantieteellisten merkintöjen suojaa on vahvistettava entisestään.

6.5.3 On suunniteltava taloudellista tukea toimenpiteille, joilla parannetaan tuotettavien viinien ja oliiviöljyn valmistuksen, varastoinnin, standardoinnin ja jakelun edellytyksiä.

*Ehdot*

6.5.4 Maatalouden pinta-alakohtaiset hyödyntämis- ja tuotantomäärät eivät saa ylittää määritettyä ylintä tuottorajaa.

6.5.5 Viljelytekniikoiden on oltava kansallisen lainsäädännön mukaisia.

6.5.6 Tuotannossa on käytettävä tarkistettua alkuperänimitystä tai tarkistettua nimitystä ensiluokkaisesta laadusta.

6.5.7 Kansallisen ja EU:n lainsäädännön vaatimuksia on noudatettava.

## 7. **Ehdotukset**

7.1 ETSK katsoo, että asetuksen on helpotettava yhteyksien luomista paikallistalouden muihin aloihin (matkailuun, käsiteollisuuteen ja kauppaan) ja että siinä on korostettava matkailutuotteen uudelleenkohdistamista.

7.2 ETSK katsoo, että on kiinnitettävä erityishuomiota viljely- ja sadonkorjuumenetelmien tuntemiseen, geologisesti kiinnostavien paikkojen löytämiseen, tutustumiseen maaseudun ekosysteemien eliöihin, Välimeren ruokavalioon, terveelliseen ravintoon ja luomutuotteisiin.

7.3 ETSK katsoo, että nauttiminen oliivitarhojen ja appelsiiniviljelysten tarjoamasta varjosta ja rauhasta, yhteys maahan, rauhallisuus ja hiljaisuus, vaeltelu alkuperäisessä maaseutumaisemassa sekä kaikkien edellä mainittujen tekijöiden hyödyntäminen yhdessä tyydyttää suurelta osin erityis- ja vaihtoehtomatkailun tarpeet (kulttuuri- ja luontomatkailu, maaseutumatkailu, terveys-, vaellus- ja ruokamatkailu jne.).

Tällä tavalla luodaan erilainen matkailutuote, joka liittyy suoraan maataloustuotteisiin. Niillä taas on suora yhteys ja suhde laatumatkailuun, ruokakulttuuriin, Välimeren ruokavalioon, luomutuotantoon ja maaseutumatkailuun. Näin voidaan tarjota mahdollisuus välttää perinteinen, aurinkoon ja rannoille suuntautuva massaturismi. **Asetuksen on tuettava tällaisia vaihtoehtoja**.

7.4 ETSK katsoo, että jollekin Egeanmeren saarelle voitaisiin EU:n politiikkojen puitteissa perustaa yksi hallintoelin, joka olisi vastuussa terveellisen Välimeren ruokavalion ja ruokakulttuurin edistämiseen tähtäävistä jatkokoulutusohjelmista. Se voisi keskittyä muun muassa luomutuotteisiin, vaihtoehtoisiin lääketuotteisiin sekä kosmetiikkatuotteisiin tavoitteenaan Välimeren kulttuurin tuotteiden edistäminen.

7.5 ETSK ehdottaa tämän politiikan kokeilemiseksi hanketta, jossa osaamisen malliksi voitaisiin valita Khioksen mastiksintuottajien osuuskunta, päätavoitteena mastiksimyymälöiden (*Mastihashop*) verkoston luominen Kreikkaan ja kaikkialle Eurooppaan mastiksin ja sen eri käyttötapojen ja ominaisuuksien tekemiseksi tunnetuksi, esittelemiseksi ja edistämiseksi käyttäen hyväksi Khioksella, Kreikassa ja Euroopan unionissa tuotettavia mastiksituotteita.

7.6 Kuten ehdotettiin myös asiakokonaisuuksista ECO/213 ja ECO/262 annetuissa lausunnoissa, jotka hyväksyttiin komitean täysistunnoissa 10. heinäkuuta 2008 ja 15. heinäkuuta 2010, ETSK ehdottaa, että maaseutumatkailua edistetään ennen kaikkea yhdistettynä työllisyyden tukemiseen.

7.6.1 Sen vuoksi asetuksen on komitean mielestä kannustettava saarten asukkaita työllistymään osa-aikaisesti maatalousalalle varmistamalla konkreettisesti oikeudet investoida maaseutumatkailuun ja saada siitä tuloja. Keskeisen tärkeää on vahvistaa mahdollisuus käyttää maata samaan aikaan kahteen eri tarkoitukseen, maataloustuotantoon (tai metsätalouteen) sekä maaseutumatkailuun, jotta nämä kaksi alaa voisivat tukea toisiaan. Tätä oikeutta ei kuitenkaan tule liittää viljelysmaan omistukseen vaan maataloustuotantoon.

7.6.2 Maaseutumatkailulle on luotava suotuisat edellytykset varmistamalla oikeus rakentaa maatiloille pienimuotoisia maatalousmatkailun yksiköitä ja harjoittaa niissä matkailutoimintaa. Tämä oikeus olisi myönnettävä ja uusittava sillä ehdolla, että maataloustuotteiden (oliivien, viinin, appelsiinien, mandariinien, mastiksin, hunajan, viikunoiden jne.) tuotanto säilyy ja sitä jatketaan.

7.6.3 Osa-aikaisen maataloustuotannon kehittäminen on asianmukaisin ja vakain ratkaisu väestön säilyttämiseksi ja ympäristön suojelemiseksi väestökadosta kärsivillä epäsuotuisilla saarialuilla, joilla maatalousmaata poistuu tuotantokäytöstä.

Tämän vuoksi asetus voi toimia elämän, luonnonrikkauden ja monipuolisen ympäristön säilymistä edistävänä katalysaattorina, mikä hyödyttäisi kaikkia kyseisillä saarialueilla vierailevia kansalaisia ja luonnollisesti saarten asukkaita.

7.7 ETSK katsoo lisäksi, että tärkeimmät saarten kehitykseen vaikuttavat alat ovat ennen kaikkea maatalous ja matkailu. Saarilla on myös muita elinkeinoaloja, kuten kotieläintuotanto, kalastus, merenkulku ja kulttuuri. Niitä voidaan hyödyntää samalla myös paikallisten maataloustuotteiden tunnetuksi tekemiseen ja edistämiseen markkinoilla. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi suositetaan, että tuetaan tutkimuspanostuksia, perustetaan maatalousalan oppilaitoksia, harjoitetaan tietoon, tutkimus- ja kehitystyöhön ja uusien dynaamisten kilpailuetujen luomiseen perustuvaa kasvustrategiaa sekä hyödynnetään Egeanmeren saarten koulutus- ja tutkimusmahdollisuudet. Tällä tavalla muodostetaan integroidut strategiakehykset kaikkia talouden aloja varten ja luodaan saarille uusi, ajanmukainen kehitysmalli maataloutta mutta myös Egeanmeren pienten saarten yleistä kehitystä varten. Se täydentäisi nykyistä tunnettua mallia, jota sovelletaan saarivaltioissa, kuten Maltassa ja Kyproksessa, sekä saarilla, joilla on vahva alueellinen identiteetti, kuten Sardiniassa ja Korsikalla.

Bryssel 15. maaliskuuta 2011

*Euroopan talous- ja sosiaalikomitean puheenjohtaja*

Staffan NILSSON